

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS SPRENDIMAS (ES) 2020/2229**2020 m. gruodžio 23 d.****kuriuo iš dalies keičiamas Sprendimas Nr. 445/2014/ES, kuriuo nustatomi Sąjungos veiksmai, susiję su Europos kultūros sostinėmis 2020–2033 m.****(Tekstas svarbus EEE)**

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 167 straipsnio 5 dalį,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

pasikonsultavę su Regionų komitetu,

laikydami įprastos teisėkūros procedūros ⁽¹⁾,

kadangi:

- (1) pagal Europos Parlamento ir Tarybos sprendimą Nr. 445/2014/ES ⁽²⁾ Sąjungos veiksmų „Europos kultūros sostinės“ (toliau – veiksmai) tikslai yra šie: saugoti ir skatinti kultūrų įvairovę Europoje ir pabrėžti joms būdingus bendrus bruožus, taip pat stiprinti piliečių priklausomumo bendrai kultūrinei erdvei jausmą, puoselėti kultūros įnašą į ilgalaikį miestų vystymąsi, miestuose didinti kultūros pasiūlos mastą, įvairovę ir europinį aspektą, be kita ko, vykdam tarpvalstybinį bendradarbiavimą, plėsti prieigos prie kultūros galimybes ir dalyvavimą kultūros veikloje, didinti kultūros sektoriaus pajėgumus ir stiprinti jo sąsajas su kitais sektoriais, kultūros priemonėmis didinti tarptautinių miestų žinomumą;
- (2) norint pasiekti veiksmų tikslus, būtinas judumas, turizmas, renginių organizavimas ir visuomenės dalyvavimas, o tai COVID-19 pandemijos laikotarpiu yra itin sunku arba beveik neįmanoma;
- (3) dėl visoje Europoje įvestų izoliavimo priemonių kultūros paskirties objektai buvo uždaryti, o kultūros renginiai buvo atšaukti arba nukelti neribotam laikotarpiui. Europos ir tarptautinių kultūrinio bendradarbiavimo projektų įgyvendinimas labai sulėtėjo dėl apriboto sienų kirtimo. Be to, dėl sparčiai mažėjančių pajamų ir naujų su visuomenės sveikata susijusių poreikių vietos, regionų ir nacionalinės valdžios institucijos patiria vis didesnę spaudimą biudžetui. Šiuo metu privatus kultūros rėmimas taip pat tampa vis sudėtingesnis, nes nėra remtinų viešų renginių arba įmonės pirmenybę teikia su visuomenės sveikata susijusiai rėmimo veiklai;
- (4) poveikis miestams, kuriems šiuo metu suteiktas Europos kultūros sostinės vardas (toliau – vardas) ar kuriems bus suteiktas šis vardas, yra nevienodas ir visų pirma priklauso nuo to, kuriais metais jiems bus suteiktas vardas. Atrodo, kad didžiausias poveikis padarytas dviem miestams, kuriems vardas suteiktas 2020 m., ir trimis miestams, kurie rengiasi priimti šį vardą 2021 m., nors būsimas poveikis miestams, kuriems vėliau bus suteiktas šis vardas, lieka neapibrėžtas;
- (5) abu miestai, kuriems 2020 m. suteiktas vardas, nuo 2020 m. kovo mėn. buvo priversti nukelti arba atšaukti visus renginius, ir visiškai neaišku, kada padėtis normalizuosis ir ar ji iš viso normalizuosis, tuo tarpu šie miestai vis dar patiria išlaidų. Praktiškai, 2020 m. jie negali visiškai įgyvendinti savo kultūros programų ir gauti naudos iš labai didelių žmoniškųjų ir finansinių investicijų;

⁽¹⁾ 2020 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento pozicija (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje) ir 2020 m. gruodžio 22 d. Tarybos sprendimas.

⁽²⁾ 2014 m. balandžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas Nr. 445/2014/ES, kuriuo nustatomi Sąjungos veiksmai, susiję su Europos kultūros sostinėmis 2020–2033 m., ir kuriuo panaikinamas Sprendimas Nr. 1622/2006/EB (OL L 132, 2014 5 3, p. 1).

- (6) trijuose miestuose, kuriems 2021 m. bus suteiktas vardas, dėl COVID-19 pandemijos beveik visose su pasirengimu susijusiose srityse labai išaugo neapibrėžtumas: neaiškios viešųjų ir privačiųjų partnerių teikiamo finansavimo perspektyvos, nėra žinomos būsimos saugos taisyklės, kurios turės įtakos ir piliečių įtraukimo veiklai ir tam, kokiems renginiams reikės gauti leidimą, taip pat taikomi kelionių apribojimai, dėl kurių mažėja turizmo srautai ir vis mažiau galimybių įgyvendinti partnerystės iniciatyvas. Dėl prevencinių priemonių, nustatytų siekiant užkirsti kelią COVID-19 plitimui, dėl kurių įgyvendinimo grupių nariai buvo priversti izoliuotis, tų trijų miestų parengiamasis darbas labai smarkiai sulėtėjo, nors įprastomis aplinkybėmis jie dabar kaip tik turėtų dėti dvigubai daugiau pastangų. Parengiamasis darbas taip pat sulėtėjo ir todėl, kad potencialių programų įgyvendinimo partnerių ekonominės perspektyvos neaiškios;
- (7) Sprendime Nr. 445/2014/ES nenumatytas lankstumas, kuris būtinas, kad būtų galima atsižvelgti į tokias ypatingas aplinkybes ir konkrečiai jame nėra jokios nuostatos dėl galimybės pratęsti ar nukelti metų, kuriais konkrečiam miestui suteikiamas vardas, veiklą;
- (8) todėl Sprendimas Nr. 445/2014/ES turėtų būti iš dalies pakeistas taip, kad būtų konkrečiai atsižvelgta į poreikį imtis veiksmų dėl išskirtinės padėties, kad miestai, turintys vardą, kurie yra labiausiai nukentėję nuo COVID-19 pandemijos, galėtų įgyvendinti savo kultūros programas taip, kad būtų galima pasiekti nustatytus veiksmų tikslus;
- (9) po konsultacijų, kuriose dalyvavo atitinkami miestai ir valstybės narės, buvo padaryta išvada, kad miestams, kuriuos Kroatija ir Airija nominavo vardo suteikimui 2020 metams, tikslinga suteikti galimybę savo kultūros programų įgyvendinimą pratęsti iki 2021 m. balandžio 30 d., nekeičiant vardo suteikimo metų;
- (10) po konsultacijų, kuriose dalyvavo atitinkami miestai ir valstybės narės, buvo padaryta išvada, kad metai, kai vardo teisė suteikiama Rumunijos ir Graikijos miestams, turėtų būti nukelti iš 2021 m. į 2023 m., o metai, kai vardo teisė suteikiama šalims kandidatėms arba potencialioms šalims kandidatėms, – iš 2021 į 2022 m.;
- (11) siekiant teisinio tikrumo, ypač miestų, kuriems 2020 m. ir 2021 m. suteiktas vardas, atžvilgiu, ir siekiant išvengti Sprendimo Nr. 445/2014/ES taikymo sutrikdymo, šis sprendimas turėtų įsigalioti skubos tvarka ir turėtų būti taikomas nuo 2021 m. sausio 1 d.;
- (12) todėl Sprendimas 445/2014/ES turėtų būti atitinkamai iš dalies pakeistas,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Sprendimas Nr. 445/2014/ES iš dalies keičiamas taip:

1) 3 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 2 dalies antra pastraipa pakeičiama taip:

„Vardas kasmet suteikiamas ne daugiau kaip vienam kiekvienos iš dviejų valstybių narių, nurodytų priede pateiktame kalendoriuje (toliau – kalendorius), miestui, o atitinkamais metais – vienam Europos laisvosios prekybos asociacijos valstybės, kuri yra Europos ekonominės erdvės susitarimo šalis (toliau – EEE nare esanti ELPA valstybė), šalies kandidatės, potencialios kandidatės arba į Sąjungą stojančios šalies miestui, laikantis 5 dalyje nustatytų sąlygų. Tačiau vardas 2023 m. suteikiamas ne daugiau kaip vienam kiekvienos iš trijų valstybių narių, nurodytų kalendoriuje, miestui.“;

b) 3 dalis pakeičiama taip:

„3. Valstybių narių miestams suteikiama teisė vieniems metams pagal tai, kaip valstybės narės yra išvardytos kalendoriuje, gauti vardą. Miestai, kuriems suteiktas vardas 2020 m., gali išlaikyti šį vardą iki 2021 m. balandžio 30 d., nekeičiant vardo suteikimo metų.“;

2) 4 straipsnio 2 dalies antra pastraipa pakeičiama taip:

„Kultūros programa įgyvendinama vienus vardo suteikimo metus ir ji parengiama konkrečiai vardui gauti, vadovaujantis 5 straipsnyje nustatytais kriterijais. Tačiau miestai, kuriems suteiktas vardas 2020 m., gali toliau įgyvendinti savo kultūros programą iki 2021 m. balandžio 30 d.“;

3) 16 straipsnio 1 dalies trečia pastraipa pakeičiama taip:

„Atitinkami miestai parengia savo įvertinimo ataskaitas ir jas nusiunčia Komisijai ne vėliau kaip iki metų, einančių po vardo suteikimo metų, gruodžio 31 d. Tačiau miestai, kuriems suteiktas vardas 2020 m., parengia įvertinimo ataskaitas ir jas nusiunčia Komisijai ne vėliau kaip iki 2022 m. balandžio 30 d.“;

4) priedas pakeičiamas šio sprendimo priedo tekstu.

2 straipsnis

Sprendimo Nr. 445/2014/ES 7–11 straipsniuose ir 13 straipsnio 2 dalies a punkte nurodytos procedūros, kurios jau užbaigtos vardui, suteiktam 2021 m., lieka galioti. Vardo metai keičiami pagal šio sprendimo priedą.

3 straipsnis

Šis sprendimas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Jis taikomas nuo 2021 m. sausio 1 d.

Priimta Briuselyje 2020 m. gruodžio 23 d.

Europos Parlamento vardu
Pirmininkas
D. M. SASSOLI

Tarybos vardu
Pirmininkas
M. ROTH

PRIEDAS
„KALENDORIUS

2020 m.	Kroatija	Airija	
2021 m.			
2022 m.	Lietuva	Liuksemburgas	Šalis kandidatė arba potenciali šalis kandidatė
2023 m.	Vengrija	Rumunija	Graikija
2024 m.	Estija	Austrija	EEE nare esanti ELPA valstybė, šalis kandidatė arba potenciali šalis kandidatė
2025 m.	Slovėnija	Vokietija	
2026 m.	Slovakija	Suomija	
2027 m.	Latvija	Portugalija	
2028 m.	Čekija	Prancūzija	EEE nare esanti ELPA valstybė, šalis kandidatė arba potenciali šalis kandidatė
2029 m.	Lenkija	Švedija	
2030 m.	Kipras	Belgija	EEE nare esanti ELPA valstybė, šalis kandidatė arba potenciali šalis kandidatė
2031 m.	Malta	Ispanija	
2032 m.	Bulgarija	Danija	
2033 m.	Nyderlandai	Italija	EEE nare esanti ELPA valstybė, šalis kandidatė arba potenciali šalis kandidatė“